

Wstęp

Problematyka nauczania ustawicznego, kontynuowanego po ukończeniu studiów historycznych, archiwistycznych oraz pokrewnych, wydaje się być bardzo na czasie. W bardzo szybko zmieniającym się świecie współczesnym następuje m.in. gwałtowna dezaktualizacja wiedzy, umiejętności oraz postaw nabytych podczas studiów. Kwestią zasadniczą staje się zatem, po opuszczeniu murów uczelni przez naszych absolwentów, rozwój możliwości nadążania za współczesnością. Stawką jest oddalenie zagrożenia, że przygotowanie zawodowe absolwentów w szybkim tempie zacznie pozostawać w tyle za uciekającą rzeczywistością. Jednym z najlepszych środków zaradczych może być właśnie dobrze pomyślany i sprawnie realizowany system kształcenia ustawicznego. Książka jest więc skierowana przede wszystkim do archiwistów, dydaktyków historii i badaczy zajmujących się szeroko rozumianymi problemami nauczania po studiach humanistycznych.

Problemy doskonalenia zawodowego po ukończonych studiach (*continuing education, lifelong learning, postgraduate studies itd.*) w całym świecie znajdują się w centrum uwagi specjalistów w zakresie nauczania na poziomie akademickim. Już w 2000 roku inicjatywa *lifelong learning* stała się wątkiem przewodnim strategii lizbońskiej ogłoszonej przez Unię Europejską. Była ona realizowana w pierwszej dekadzie nowego tysiąclecia. A zatem od 2004 roku – również w naszym kraju. W założeniach tego programu edukację uznano za jeden z najistotniejszych czynników mogących bardzo silnie oddziaływać na to, by ekonomia UE stała się jedną z najbardziej konkurencyjnych i prężnych gospodarek na świecie. Chodzi tu o przekształcanie obywateli Unii Europejskiej w społeczeństwa wiedzy i informacji.

W jaki sposób nabywać coraz to większe umiejętności zawodowe w społeczeństwie opartym na wiedzy, w którym zarazem następuje szybka jej dezaktualizacja? Czy poprzez kursy specjalistyczne a może rozbudowę studiów podyplomowych? Sama archiwistyka staje się nauką praktycznych umiejętności. Jest to zawód, który w dobie cyfryzacji rozwija się w sposób niezwykle dynamiczny i archiwista bez odpowiedniego doszkalania się po ukończonych studiach nie będzie w pełni wykorzystywał swoich możliwości. Podobnie jest z wpływem technologii informa-

cyjno-komunikacyjnych (ICT) na trwałość efektów nauczania w innych zawodach nauczanych na studiach humanistycznych.

Celem niniejszej publikacji jest zaprezentowanie doświadczeń oraz refleksji zarówno osób, które zajmują się nauczaniem na uniwersytetach, jak i praktyków, którzy oczekują konkretnych rozwiązań. Obecnie na uniwersytetach widać, że wiele kierunków historycznych i archiwistycznych, jak też kierunków pokrewnych, modernizuje swe programy. Tendencja ta zmierza w kierunku wyposażenia absolwentów w wiedzę i umiejętności praktyczne z zakresu m.in. wykorzystywania źródeł historycznych. Jak powinna wyglądać archiwizacja dokumentacji w postaci cyfrowej w instytucjach stosujących równolegle kilka systemów informatycznych lub zmieniających co kilka lat system? Jaką rolę powinno odgrywać archiwum zakładowe w tego typu instytucjach w odniesieniu do dokumentacji gromadzonej w postaci cyfrowej? Wiadomo wszak, że w wielu dziedzinach czeka absolwentów podczas życia zawodowego nawet kilkukrotna zmiana profesji. To zaś będzie wymagał specyficznych kwalifikacji.

Książka adresowana jest do szerokiego grona odbiorców, którzy zajmują się nauczaniem ustawicznym. Kierujemy ją przede wszystkim do naukowców, nauczycieli, archiwistów, historyków oraz studentów. Znajdziemy w niej 14 artykułów, które dotyczą kwestii m.in. studiów podyplomowych w dobie zmieniających się potrzeb na rynku pracy.

Publikacja ta jest prezentacją teorii i praktyki kształcenia ustawicznego po studiach historycznych, archiwistycznych i pokrewnych. Autorzy przedstawili różne rozwiązania i możliwości kształcenia ustawicznego. Oddając niniejszą książkę w ręce czytelników, mamy nadzieję, że przyczyni się ona do wzrostu zainteresowania tą problematyką.

Małgorzata Szabaciuk